

FODRÁSZ UJSÁG

FODRÁSZOK ÉS BORBÉLYOK SZAKKÖZLÖNYE.

A BUDAPESTI BORBÉLY-, FODRÁSZ- ÉS PARÓKAKESZITŐ-IPARTESTÜLET TULAJDONA ÉS HIVATALOS LAPJA.

Az ipartestület tagjai a lapot díjmentesen kapják.

ELŐFIZETÉSI DIJ:

Egész évre	8 korona.
Fél évre	4 „
Negyedévre	2 „
Egyes szám ára 40 fill. Kapható a kiadó-hivatalban.	

Felelős szerkesztő:

PAULIK JÓZSEF.

SZERKESZTŐSÉG: VII., Izabella-utca 29., ahová a lap szellemi részére vonatkozó minden közlemény küldendő.

KIADÓHIVATAL: VII., Vörösmarty-utca 17., ahová minden pénzküldemény és a lapra vonatkozó felszólamlások intézendők.

Megjelenik minden hó 1-en és 15-én.

Az ipartestület telefonszáma: 83—13.

Memento.

(P.) Az őszi fagyos szele, garmadába söpri a még nem régen zöldelőn virult fák elsárgult leveleit. A haldokló természet sejteti a közelgő tél sivárságát. A még nem régen virágillatos levegőt, felváltja a tél tagyos lehelete.

A természet haldoklása, a lét és nem lét nagy problémáját önkénytelenül állítja lelki szemeink elé, elvonultatván mindama szép és jó cselekedetet, melyre a megsemmisülés gondolatkor szeretünk emlékezni. Emberi gyarlóságunknál fogva, rettegünk és félünk a porrávállás bekövetkezésére még gondolni is. Pedig erre gondolni kell, mert e rettegő gondolat, nemesíti és serkenti a lelket, a szívet, bölcs és igazságos cselekedetre, mert semmi sem tudja az élet örömeit semmiségökben, és az emberi nemünk fellengősségének egész kicsinységében lelki szemeink elé állítani, mint a halál gondolata. És ha lelki szemeink előtt gulába rakjuk az emberi koponyákat, s közöttük képzeljük a magunkét is, akkor önkénytelenül felsóhajtunk: mint éltél őh ember?!

A kenyér iránti tülekedés féktelen harcában, a haldokló természet idézte emlékezés, becses szolgálatot tehet, mert tanubizonyságot tesz arról, hogy mulandó minden, csak a nemes és jó tett az örökéletű.

Emlékezzünk mi is!

A fagyasztó őszi szél, juttassa emlékünkebe, a mi kenyérharcunkat is, emlékezzünk arra a csuf szokásra, mely nálunk életre kelt, mit magyarán kenyérrablásnak nevezhetnők.

Emlékezzünk, hogy egymás rovására, kárára és iparunk szégyenére hová jutottunk.

Ha emlékezzünk, kell, hogy megborzadjunk ez embertelen csuf tényen.

Emberi kötelesség és becsületesség, nemkülömben az ipari tisztesség is megköveteli, hogy végre harcra keljünk ez ellen, mely harc tisztító munka lesz az önérdék lovagjai ellen.

Tétlenségünk és közönyünk folytán nőtt nagygyá s most fokozott tevékenységgel, férfias akarat-tal és kitartással semmisítsük azt meg.

Ha mi emlékezzünk, emlékezzenek — most a tizenkettedik órában — azok is, akik iparunkat piszkos konkurenciájukkal végromlásba akarják vinni. Emlékezzenek, most még nem késő arra, hogy tényükkel sem emberi mivoltuknak, sem ipari becsületüknek nem szolgálnak. Juttassa eszükbe a fagyasztó őszi szél, hogy emberietlen a cselekedtük, a mit tesznek. A memento keltsen nemes érzést lelkükben embertársaik iránt. Mentsék meg lelküket az átoktól.

Hibájukat jóvá téve, szeretettel jöjjenek közénk, a becsülettel munkálkodó fodrászmesterek közé. Lelkük nem lehet még oly rossz és megátalkodott, hogy a testvéries szeretet igaz melegét megvetnék. Hiszen csak a barom lehet megelégedett a kihajtott mező dus fűvének rágásával, csak ő nem érez semmit, legfeljebb azt, hogy jobb izü enni eledelét fűvönte, mint szárítva. De ember nem sülyedhet baromi sorsba?

Im harc előtt a békejobb! Szabad a választás.

Igaz ügyért harcoló szaktársak sorakozzunk!
Előre! Győzni fogunk!

Szaktársak! Minden üzleti szükségletünket a raktár szövetkezetünkben szerezzük be, a hol is mindamellett, hogy bevásárlásainkkal önmagunkat támogatjuk, mégis mindent olcsóbban kapunk. **Újdonságokban:** Lószőr hajbetétekben, pipere szappanokban, vasmelegítő szeszlámpákban, fogmosó vizekben, illatszerekben nagy raktár tartatik. A szövetkezet igazgatósága értesíti a tagokat, hogy az 1906 évre a részvények után járó 5% osztalék minden hétfőn, szerdán és pénteken délután felvehető.

Zászlóbontás.

Zászlót bontottak újra a budapesti hazafias borbély- és fodrászsegédek e hó 4-én tartott nagygyűlésükön.

Egy időre pihenőre tett s gondosan ápoltt nemzeti színű zászlót bontotta ki ismét több mint 400 kollegája előtt Fülöp István fodrászsegéd. Ez alatt keltette fel Zsivkovics Ambrus fodrászsegéd álmából az alatta pihenő — óriást — a rendíthetetlen hazafiságot. Mondván: „Hiv a magyar munkás veszélyeztetett érdeke, hiv a megtámadott polgár társadalom és iparunk védelme.“

E hívó szóra a szunnyadó óriás felébredt álmából, rá tekintett a kibontott szent ereklyére és hatalmas szavára a tétovázók is a kibontott zászló alá tömörültek, s azt a fogadalmat tették:

Áldjon, vagy verjen sors keze, e hazában élnünk és meghalunk kell!

Ezen magasztos fogadalommal állták körül a kibontott trikolort és alapították meg a *Magyarországi Bobély- és Fodrászsegédek Szövetségét*. Az impozáns alakuló gyűlés Nagy Béla bérencei által a Marseillesse hangjaival akarta megzavarni, de a hazafias párt által felcsendült Kossuth-nóta a kopókat visszazavarta odujukba.

Elvezet volt nézni azt a lelkesedést, a melylyel a hazafias országos szövetséget megalapították és az alábbi vezetőséget megválasztották.

Elnök lett Zsivkovics Ambrus, alelnök Fábián Jenő titkár Bischoff Ernő, második titkár Krásznai Kálmán, pénztárnok Mikus János, ellenőr Dellin János, gazda Beregszász Rudolf, könyvtárnok Kovács Dezső.

Központi választmány tagjai lettek: Balogh Árpád, Bérés István, Bizony Gyula, Deharszi János, Fiák János, Frész Rezső, Fülöp István, Friesz Ádám, Garger János, Glatzbir Mihály, Grosch Miklós, Holeszka Gyula, Karbach András, Kopsitsch Károly, Kosztin Milán, Maraji Sofrasz, Molnár Dezső, Nagy Alajos, Soti István, Tábor János, Szporui András, Tischfel Lajos. Felügyelő bizottsági tagok: Berkecz

A borbély- és fodrászipar történetéből.

A «Fodrász Ujság» tárcája.

Irta: Deffert János.

(Folytatás)

De nem csak az említett nyugati államokban, hanem hazánkban is kezdtek újra a fürdők hasznos voltával foglalkozni. Pannónia kiváló hévzeit és ásványforrását, nevezetesen a budaiakat és mehádaiakat már a rómaiak is felhasználták gyógyító célokra. A római mivelttség lehanyaglásával elvesznek ugyan a vizeinknek gyógyító célokra használásáról szóló tudósítások; de újra felélednek azok a kereszténység behozatalával, a mely időben Magyarországon is szerzetesek veszik kezükbe a gyógyászatot.

Árpád házi királyainknak a szerzetesek részére tett adományokról szóló okleveleiben az ilyen gyógyforrások nem ritkán találunk említést. I. Géza király 1075-ben kelt adománylevelében egy, a Garam stb. Benedeki apátság adományozott „habet aquam acidam“-t (savanyu vízforrást) említ.

I. László 1082-ben a Szt-Mihály templomnak adományozza a „putent leprosum“-ot (a bélpoklosok kutját). Imre király 1198-iki oklevelében a szt-gothardi apátság Botyán nevű pusztáján fons sacer-t (szt-torrás:) említ kápolná-

Pál, Demkó Pál, Pauli Gyula, Rücktenvald Miklós, Schneider Miklós, Kiss Károly, Reiter János.

A választás befejeztével az elnök tartalmas programbeszédet mondott, melyből csak a következőket említem meg: Tíz éve már annak, hogy fennáll a „Magyarországi Bobély- és Fodrászsegédek Szakegylete, melynek tagjai egy pár kivételével az ugynevezett kontárüzletekből, a 6 krajcáros étlapos és a 20 krajcárért mindent adó piszkos konkurenciát tűző elvtárs üzletekből kerülnek ki. Láttuk, tudjuk, hogy a tíz hosszú év aiatt mit művelt ez az egyesület. Ezerekre menő összegben szedte és szedi be főként a vidéki szaktársak pénzét és azt egy olyan szaklapnak a szerkesztése és adminisztratív költsége címen emészti fel, amely iparunk kulturájával, védelmével, gazdasági érdekeink előmozdításával soha sem, hanem csak a nemzetellenes szociáldemokrata politikára való izgatással és a szakegylet tagjai közé nem tartozó szaktársak becsmérelesével és politikai utcai demonstráció rendezésével foglalkozik.

Olyan egyesülettől pedig, melyet a szociáldemokrata párt zsinegenként rángat, mi fodrászsegédek mint kiváltságos iparral foglalkozók, a jövőben sem várhatunk mást, mint a multban. Nekünk pedig közös érdekünk nem az, hogy a szociáldemokrata párt politikájának előmozdítására pazaroljuk el időnket és pénzünket, hanem az, hogy komoly munkával gazdasági, kulturális és társadalmi érdekeink az adott viszonyokhoz mérten fokozatosan előmozdítottassék és a borbély- és fodrászipar a társadalomban kellő értékére emeltessék. Szükséges tehát, hogy a most megalakult országos szövetség vezetősége a következő program megvalósítására törekedjék. 1. A fodrászsegédekre a kerületi munkásbiztosító-pénztár által törvényellenesen kivetett IV-ik osztályu magas tagjáruléknak a törvényszerinti redukálása. 2. A fodrászsegédek volt betegsegélyező-pénztáránál fennmaradt vagyonnak kizárólag a fodrászsegédek javára korházi alapítványra való fordítása. 3. A munkaidőnek az adott viszonyokhoz mérten való rendezése. 4. A munkaközvetítésnek a munkaszabadságának megvédése alapján való rende-

val. II. Endre 1299-ben meleg forrást adományoz a borsmonostori eisztercita apátságnak. Buda és Esztergom meleg forrásait a XI. század elejétől többször emlegetik, mint jövedelmezőket, úgy, hogy a budai hévizek tizede fölött az esztergomi kereszteslovagok s a veszprémi püspök és káptalan közt per folyt, míg 1329-ben a felében ítélt meg a perlekedőknek. 1212-ben a jeruzsalemi szt sir kananokrend „Hidegkut“-at kapta; még a tapolcai meleg forrásokat a bél 3 kuti cisztercita rendnek adattak oda. A vasmegyében levő váthi szt kut melle szervitak telepedtek le.

A szerzetesek által fentartott fürdők száma ebben a korban a kolostorok szaporodásával folyton növekszik. Olyan helyen is birtokukba vették a papok a meleg forrásokat, hol székházuk nem volt. Így látjuk ezt az esztergomi kereszteseknél, kik 1397. előtt már birták a visegráddal szemben levő marosi fürdőt. A budai felső hévizeket káptalan, az Ó-budai és a margitsziget apátság birta.

A városok fejlődésével a közegészségügy minden t'ren nagy haladást tett. A felvidéki városaink majd mindenikébeui már XV. században előforduló „Badagasse“-k mindannyi fürdőt jeleztek a falakon belül, melyek azonban mind városi tulajdont képeztek, oly annyira, hogy ez a kiváltság levelekben is ki van emelve.

(Folyt. köv.)

Eredeti ROXO borotvák és élfínomító kövek egyedül ZAORAL JANOS-nal kaphatók.

zése. 5. A szövetség tagjainak díjmentes jogvédelemmel való ellátása. 6. A haza törvényeiben ígert polgári jogok gyakorlatának érvényesítése. 7. A polgári társadalomban a fodrászsegédek tekintélyének előmozdítása és megvédelmezése. 8. A szakma fejlesztésére rendszeres szakiskola felállítása. 9. A segédeknek az üzleti kellékek rendben és tisztántartására vonatkozó köteleességek korlátozó megállapítása. 10. A segéd munkabérének a viszonyokhoz mérten való fokozatos előmozdítása. 11. Halálesetén temetésrendezése és zászló alatti halotti kíséretéről való gondoskodás. 12. Az elterjedt piszkos konkurrenciának korlátozása és megszüntetése és a kontárok ellen való védekezés. 13. Az ipartörvény revíziója alkalmával odahatni, hogy az új ipartörvényben mondassék ki az, hogy borbély- és fodrászmesterséget csak az űzhet, aki ezen mesterséget tanulta. Fürdőkhöz, kaszinókban ezen ipar nem gyakorolható, és házalónők által a női fésülés nem folytatható. 14. A borbély- és fodrász ipari munka taxatív árának a közönséggel való elismertetése.

A felállított program után ítélve, méltán lehet mondani, hogy a megalakult országos szövetség minden tekintetben meg fog felelni a fodrászsegédek hozzáfűzött kívánalmainak.

Szép jelenet volt az, amidőn Váry Gyula indítványára a nagygyűlés egyhangú lelkesedéssel kimondta, hogy a szövetség a „Hazafias alapon szervezett Munkásegyletek országos Szövetségébe” belép.

Végül a központi választmány ajánlatára a közgyűlés Fülöp István fodrászsegédet mint a kiküldött szervezőbizottságnak ügybuzgó elnökét, a szövetség létrehozása körül és a fodrászsegédek közérdekeit érintő ügyekben szerezett érdemeinek elismerésével az országos szövetségnek örökös tiszteletbeli tagjává egyhangulag választotta meg.

Vadász.

A női fodrászat.

Nem hiszem cikkemmel a „Fodrász Ujság” t. olvasói előtt érdektelen lenne, ha tárgyul a női fodrászatot veszem. Mert ez éppen egy olyan vonzó erejű tárgy napjainkban, amiért már majdnem minden szaktárs érdeklődik, még ha beretválás és hajvágáson kívül, egyébről nincsen is fogalma. Külföldön már általában ismerik ez iparág jelentőségét, értékét. Az üzlettulajdonosok szeretik termükben ápolni, mert nagyon jól tudják, mennyire jól jövedelmez, ha hozzáértően lesz kezelve. A segédi kar is rajong érte, mert nekik szintén nagyobb jövedelmet nyújt. Általánosságban pedig elég széles teret bocsát rendelkezésére azoknak, akik szakmájukban is érdemesebbre, nagyobbra törekednek. És mily gavalérosan fizet azoknak, a kiket versenytársaikkal több művészi ihlettel bírva, felsőbb lépcsőre bocsát; példának minden országból idézhetnénk egy néhányat. De ha hazánkban oly hirnevéseket és oly kegyelteket nem is sorolhatnánk elő, mint talán: Bécs, Berlin, Páris, London vagy más nagyobb külföldi városból; lehetne azonban Budapesten is oly tanukat találni, kik bizonyíthatnák, hogy nem háládatlanság a női fodrászattal foglalkozni.

Kétségtelen, akadnak majd itten oly fodrászok is, akik e cikket olvasva mondani fogják: ily biztatások csak artó következménnyel lehetnek reánk. Mert egy ilyen folytonos biztatásnak következménye lehet, hogy ifjabb nemzedékünkben többen törnek majd elő, megtanulni e művészetet, mely-

nek következménye meg az lehet, hogy üzleti vetélytársaink száma is gyarapodik, a mi csak kárunkra történhetik.

A dolognak kevésbé mélyére hatva, vélekedést kifogástalannak kellene elfogadni. Ám én mégis más véleményen vagyok. Kétségbe kellene vonnom, ha valaki azt állítaná, hogy a Pessl női fodrász cég az itteni női fodrászoknak ártott volna. Habár igaz, hogy csak vendégeket vett más üzletektől el, és nem hozott más üzletek számára vendégeket. Mert az által, hogy ez az üzlet itten létesült reklámot csináló külsejével és e reklámot más módon is csinálva, nem ártott a többi üzleteknek, csak hatékonyabb eszközzel termelőbbé tette az itten csak félve érintett jó talajt.

Nagyobb körökben lett azóta ismeretes az onduláció az általános vendégkör nagyobbodott sok olyan hölgyvendégekkel, akik azelőtt sohasem vettek fodrászt igénybe. Fejet mosatni a fodrásznál éppenséggel idegen fogalom volt azelőtt. Magam is már sok olyan hölgyet szolgáltam ki, kik nálam bízták először fejüket fodrász kezére. És üzlettársaim is tapasztalhatták ugyanezt. Az ilyen esetek pedig arról tanuskodnak, hogy mennyire műveletlen még a női fodrászati talaj Budapesten. És ép úgy, amint a jelenlegi viszonyok megkivánták ezt a kielégítést, az idő haladtával a viszonyok is tágabb mederben fejlődnek, a melyek következetesen szélesebb mérvű kielégítést is fognak követelni.

Már most miként gondolnának azon szaktársak önmagukon is segíteni, akik ilyen felhívásokban vétkes cselekvést vélnek tán látni? Ha az igények megint annyira fejlődtek, hogy még szélesebb körű kiegyenlítést kívánnak és eddigi támasza: segédje is elérkezettnek látja az időt, hogy saját számlájára kezdjen valamit, honnan fogja önállósági gépezetének eme szükséges alkatrészét pótolni? A külföldről bizonyosan, ha itten nincsenek olyan munkaerők, a melyek üzletének megfelelnek. Kedvezőbb munkaerőt kapna-e a külföldről? Részben igen, részben meg nem. Mert a külföldről jövő segéd lehet szakmájában ügyesebb, az elárulásban tapasztaltabb. Ám fog-e mindig olyant, a szakmájában tökéletesen jártas segédet kapni? És milyen díjazásért? Mert hazánk viszonyánál fogva, már magyar nyelvűnkre való tekintettel egy külföldi jobb munkás csak nehezen jön hozzánk és még nehezebben marad nálunk. A gyöngye munkás meg bajosan bír kellő ellenértékkel az általa követelt díjjal. Kiváit, ha most még számításba vesszük, hogy a magyar nyelv nem bírása által a megértetés sok vendéggel nem lehetséges neki, a mi szintén főnökének inkább hátrányára, mint előnyére lehet.

Ily körülmények között mindenesetre helyesebb és nemesebb is mögöttünk jövő honfitársainkat a jobbra és érdemesebbre figyelmeztetni, a törekvőknek alkalmat nyújtani és oly célirányos oktatásban részesíteni is, hogy a már emberi sorsunk rendelése által a nekik biztosított jövőnek tökéletesebb képzettséggel nézhessenek elébe.

Ez mindenesetre érdemesebb eljárás lehet, mint az idegenek ide telepítése, vagy folytonos eltartása és helyesebb, mint a tőlük való függés.

De aki a szakiskolába tekint, ha önzetlen, csak örömmel szemlélheti, hogy már itten is nagy érdeklődést mutatnak iparunk jövőjének reményei: a segédek. De még ennél is több örvendetes megállapítandó ott: hogy üzlettulajdonosaink közül is többen mellőzik a tanulás szegényét, a mi bár csak a henyélőnek szegény, és a szakiskolában keresnek további kiképzést iparukban. A segédek részéről, a mely név alatt inkább a kiskorúak tábora értendő, az ilyen szor-

alom természetesnek, de megkívánhatónak is tekinthető. Mert ifjuságuknál fogva természetes feladatuk, hogy tanuljanak; hogy szakmabeli képzettségüket tovább és tovább fejlesszék, mivel ahoz, hogy kész mesterek legyenek, a meghatározott tanoncévek nem elegendők. Így segédeskedésük idejében kell, hogy magasabb szaktudást és hasznosabb tapasztalatokat gyűjtsenek, míg koruk az önállósításra megérleli őket.

Am ha valaki már önálló és érzi, hogy segéd éveiben elmulasztott valamit megtanulni, ami mostan önállóságában nagy előnyére lehetne, és a tanulást nem szégyenli „Mester” címe miatt: az csak józanon gondolkodó ember lehet és nem faradozhat hiába,

A kitartó szorgalom rendszerint a kívánt siker kisebb-nagyobb hálaival szokta magát betetőzni. És a törekvő sem saját üzletének, de iparának sem lehet rossz katonája. Am az ilyen törekvés is mitsem ér, ha módot, vagy alkalmat nem talál, ahol célját kellőképpen elérheti.

Bar elismerés nélkül nem lehet szólni ipartestületünkről, a ki módot meg alkalmat is nyújt a törekvő szakársaknak ipari képzettségüket szakiskolában is bővíteni. De e pontnál úgy érzem, mégis oly részre kell atternem, a mely talán egyeseknek nem lesz kellemes. De sohasem szokasom valakit személyében véleménye, nezetelterése, vagy más alaspontja miatt megtagadni. De itt csak őszinte véleményemnek adok kifejezést, amikor szakiskoláinkról azt állítom: hogy tanítási terve nem áll egyenlőségben ipartestületünk jóindulatával.

Ezt azon tapasztalatom folytán állithatom, melyeket a bécsi és berlini szakiskolákban szereztem, a mely szakiskolák érdemesek, hogy követendő példának vegyék.

Tapasztalataimról annál inkább is szólhatok e tárgyban, mert az itteni szakiskolának is voltam látogatója, meg a becsinek is és a berlini szakiskola tanítási tervét is ismerem. Két tanfolyamot végeztem az itteni női fodrász iskolában és bár megelégedéssel mondhatom, mindket tanfolyamnak egyik legtörekvőbb látogatója voltam és mégis mit tanultam nyolcz hónap alatt? Majdnem semmit. Az első osztályban tanultam a haját kifésülni, szétválasztani és megkötöni. Azután tonni ket, három, négy, öt meg hat részben. És azután dreher és dreher után dreher. S ha jól emlékszem: slupfnikat is tanultam csinálni. Bár lehet, hogy ezeket a második négy hónapos tanfolyamban voltam szerencsés megtanulni. Ebben a tanfolyamban már fésülni is kezdtem tanulni, csak hogy ma sem tudom megítélni, mennyire hasznos dolgot tanultam ebben, valamint az előző tanfolyamban is. És nem mondhatom, hogy jó szorgalmamon kívül nem voltak tán önzetlen tanítóim. Mert ha minden köznívatalnok a reá bizott tisztet oly lelkiismeretes teljesítene, mint hivatásukat tanítóim teljesítették: panaszra nem lenne senki sem jogot. De egy elavult tanítási rendszernek kellett szorgalmamat és szakmam iránti lelkesedésemet nyolc hónapon át feláldozni, hogy végre beláthassam: nyolc hónapi szorgalmas törekvés és tanítóim lelkiismeretes oktatásai után semmivel sem jutottam közelebb célomhoz, mint voltam, még mielőtt a szakiskolába beiratkoztam.

Azóta már jobb és jobb üzletekben szaporítottam tanulmányaimat és kiegészítettem szakképzettségemet bel- külföldön. És jelenleg is egy elsőrangú üzletben állomásozom, a mely üzletből, vagy cégtől már sok segéd, mint igen jó munkás, ha nem is mint művész, ment világgá, a kik hírnevet szereztek. És ily üzletben dolgozva, folyton első osz-

tályu erők körében, lehet már fogalmam arról, hogy mi lehet a mindennapi praktikus életben iparunk szolgálatában hasznos és acélirányos és: mit ér az, amit az ember tanul a csupan „esetleg előforduló” alkalomra.

Ha a szakiskolában a növendékeket fésülni tanítanak mindjárt és pedig archoz fésülni, a mi a női fodrászat legnagyobb művészete, mert abban nyilvánul meg a fodrász műveltsége, a szép iránti érzéke és fogalma. Ha ezt megtanulja a növendék, többet tud, mintha a „hól dréher” meg oly szépen is tudja megcsinálni és abból százfelekép a kontyot ki képes rakni.

Mert ha jól fésül archoz, úgy, hogy az illető hölgyet öltözteti a frizurája a kit fésül és az nincsen is talán oly tisztán kidolgozva, amint megkívánható volna, meg mindig jobbat és nagyobbyszerűt alkotott, mint az, aki egy tiszta, egyetlen hajszállal sem elálló frizurat készített akar a legszébb dréherekkel is, de amely frizura viselőjét inkább torzítja, mint öltözteti, ha az nincsen az arcnak megfelelően csinálva.

Azért, ha valaki nyolc hónap alatt többet nem tanul, mint nyolcfele egyszerű kontyot csinálni, és két-három frizurat és azokat a változatos kifejezéssel bíró arcokhoz izléssel tudja alkalmazni, többet és előnyösebbet tud, mintha mind a görög, angol és francia chignonokat, kontyokattudja megcsinálni.

Azért nagyon jól cselekedne az ipartestület, ha a szakiskola első és második osztályt teljesen eltörölné és csak a harmadik és negyedik osztályt tartana fenn, mint előkészítő és tovább képzőtanfolyamot, mint ez másutt is mindenütt megvan. És ha még arra is lesz gondja, hogy egy-egy modellhez több, mint három növendék ne legyen beosztva, ha mindjárt ennek elérésére, vagy megtehetése végett a tanítót négy hónapról három hónapra is leszállítja és a tandíjat tizenöt, husz koronában állapítja meg, több előnyöket nyújtott növendékeinek, mint a jelenlegi, napjainknak már meg nem felelő, tanterv fentartásával.

És mivelhogy ipartestületünk eddig is feleinek érdekében jóindulatát és kötelességtudását megmutatta, nem kételkedem, hogy e dologban is a jobbat fogja keresni és érdekeinek előnyére hasznosítani.

Előérzetem szerint, lesz még a Fodrász Újság rovaibaiban e tárgyban szó, ha csak azok véleménynyilvánítás miatt részemre elzárva nincsenek.

Schadek Antal.

Kerületi ügyek.

I. ker. Iparos-kör „Fodrász Szakosztályának” helyisége (Szivós-féle vendéglő). Összejövetel minden csütörtökön este tartatik.

A budapesti II. ker. fodrászok köre beolvadt a II. ker. Iparos-körbe s mint szakosztály, minden hétfőn tovább működik. A II. ker. Iparos-kör fodrász szakosztályának helyisége II. ker. Fő-utca 38. szám alatt van.

III. ker. kör, Fő-tér 2. szám alatt levő Pertl-féle vendéglőben van. Összejövetelek minden 1. és 15. utáni kedden este 8—10 óráig tartatnak.

Eredeti ROXO borotvák és élfínomító kövek egyedül ZAORÁL JÁNOS-nál kaphatók.

IV. ker. kör helyisége Városház-utca Gömbös-féle vendéglő (Zenélőóra) van. Összejövetelek minden hó 1-ső és 15. utáni kedden tartatnak.

V. ker. Fodrászok Társaskör helyisége Riesz-féle vendéglő külön termében (Szabadság-tér és Sas-utca sarok) van. Összejövetelek minden 1. és 15. utáni kedden tartatnak.

A VI. ker. kör helyisége VI. ker., Izabella-utca 68. szám alatt (Szalai János vendéglőjében) van.

VII. ker. kör helyisége Izabella-utca 29. szám (Noskó Pál-féle vendéglő külön helyiségében) van. Összejövétel minden csütörtök este 8 órakor tartatik.

A VIII. ker. kör helyisége a Putnoky-féle vendéglőben van (József-körut és József-utca sarok). Összejövetelek minden hó 1-ső és 15-ike utáni hétfőn tartatnak.

A IX. ker. fodrászok asztaltársaságának helyisége Breitner János vendéglőjében, Tompa-utca 28. (Páva-utca sarok) van. Összejövetelek minden csütörtökön este tartatnak.

A Magyarországi Borbély és Fodrászsegédek (ujjonnan alakult hazafias) „Szövetségének“ központi helyisége Budapest, IV. ker. Szervita-tér 8. szám. Hivatalos órák: Tagok felvételére minden csütörtökön este 9—10 óráig. Munkaközvetítés csakis a tagok számára minden este 9—10 óráig.

Vegyes hírek.

Házasság. Kraszol Péter szaktársunk f. hó 5-én esküdött örök hűséget özv. Paulovics Andrásné bájos leányának Erzsikének.

Szollás Mihály szaktársunk f. hó 15-én tartja menyegzőjét Lusztig Linka kisasszonnyal Vingán (Temesm.) Üdvözöljük az új párokat.

Kitüntetés. Az „Első Alföldi Cognacgyár részvénytársaság“ Kecskeméten, melynek népszerűsége páratlan Magyarországon, s igaz érdemei között felemlítjük azt, hogy nemcsak a magyar közönséggel szerettette meg készítményeit, hanem a külfölddel is, mert hiszen Barackpálinkája, mely már is nemzetközi speciálitás lévén, Cognacja és likörjei pedig a leghíresebb francia produktumokkal is felveszik a versenyt, valóban ismét nagy kitüntetésben részesült. Ő Fensége Fülöp szász Coburggothai herceg ur a nevezett nagyszabású vállalatot „Kamarai szállító“-i címmel tüntette ki.

Értesítés. Az új betegsegélyző pénztári törvény értelmében az ipartestületi betegsegélyző pénztárak így a fodrászsegédek betege. pénztára is július hó 1-én beolvadt az országos intézetbe. A törvény rendelkezése súlyos következmények terhe mellett követeli a segédeknek és tanoncoknak pontos bejelentését. Azért figyelmeztetjük a t. szaktársakat, hogy a bejelentéseket bejelentő lappal pontosan teljesítsék, nehogy büntetéseknek tegyék ki magukat. Be és kijelen ő, lapokat, hozzá való borítékot, mely portómentes záradékkal van ellátva, a kerületi általános munkás pénztárnál (VII. Damjanich-utca 26.) díjtalanul szerezhetők be.

Félreértések elkerülése végett figyelmeztetjük a szaktársakat, hogy a munkakönyveket továbbra is a testületnél kell be, illetve kijelenteni, mit annál inkább sem mulasszanak el, mert az ipartörvény szerint ez kihágást képez, és ehhez képest büntetettik.

Lapszerkesztő bizottság: *Joszt Péter és Réthly Arpad.*
Az ipartestület jogtanácsosa: *Dr. Révay Zoltán ügyvéd.*
lakik IV., Váci-utca 56. szám.

Kiadja: *Nagel István könyvnyomdája Budapest.*
VII., Vörösmarty-utca 17.

Erzsébetfalván, legjobb forgalmu helyen 21 ev óta fennálló **fodrász-üzlet** eladó. — Cim a kiadóhivatalban.

Egy teljes berendezés olcsón eladó. — Cim: IX. Lónyai u. 1. Éles József.

T. szaktársaim figyelmébe!

Tisztelt szaktársaim szives figyelmét bátorodom felhívni arra a fontos körülményre, hogy nem saját bélyegzőmmel ellátott **idegen, silány anyagu és készítményü árut,** hanem

Galdon Lajos-féle „Togo“ és „prima Togo“ elnevezés alatt

csakis a legfinomabb anyagból való, saját készítményü bajuszkötőimet hozom forgalomba!

Bajuszkötőim ugy anyag, mint kivitel tekintetében felülmulják minden eddig gyártott bajuszkötőt, amiről t. szaktársaim meggyőződhetnek.

T. szaktársaim szives pártfogását kérve, vagyok

kiváló tisztelettel

GALDON LAJOS

Budapest, IX., Ferenc-körut 46.

Bajuszkötőim kaphatók: Ángyán Béla urnál, József-körut 9. és a Rakárszövetkezetben.

A legfinomabb anyag!

Saját készítmény!

A tyukszem és bőrkeményedések korszaka letűnt.

Urak, hölgyek, minden rangu és foglalkozásu egyének!

Kik a **Tyukszem** és **Bőrkeményedések** okozta gyötrelmes kinoktól **gyorsan, biztosan** és **minden fájdalom nélkül** szabadulni akarnak, szerezze be maguknak a Róth Sámuel-féle **Magnifik tyukszemvesztő tapaszt.**

Egy doboz ára használati utasítással 1 korona 50 fillér. Fodrászok nagy árengedménnyel beszerezhetik a következő előnyösen ismert budapesti illatszerek, fodrászati cikkek és berendezések nagykereskedő cégeknél:

Gáspár Testvérek, bajuszkötő gyár Erzsébet-körut 33.

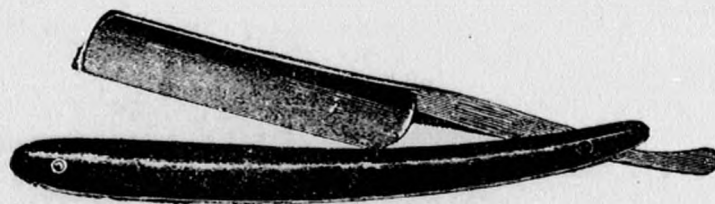
Glück Jenő és Sándor, Wesselényi-utca 2.

Dankovszky István, József-tér 8.

Ángyán Béla, József-körut 9.

Balassa és Társa, Andrássy-ut 50

Nincs többé tyukszem bőrkeményedés és szemölcs.

Barabás és Koller

borotva homoru köszörülde villanyerővel
— és fodrászati cikkek nagy raktára —

Budapest, VI., Sziv-utca 26. (Andrássy-ut mellett.)

Elvállalnak e szakmába vágó mindennemü **köszörülést.** Raktáron tartanak a legjobb gyártmányu **aczelárukat.**

Vidéki megrendelések pontosan teljesítetnek.

Eredeti ROXO borotvák és élfínomító kövek eggedül ZAORAL JÁNOS-nál kaphatók.

KRAUSZ VICTOR
M Ű K Ö S Z Ö R Ű S
BUDAPEST, VI., KIRÁLY-UTCA 78.

Legjobban köszörült borotvák és az összes borbély- és fodrász-szerszámok, csak is
a fenti cégénél kaphatók.

Árjegyzék ingyen és bérmentve.

A legjobb hajfestőszer!

Nigrosin a legideálisabb hajfestőszer, mivel az általa festett haj oly természetes szép színt és fényt kap, hogy a legügyesebb szem sem képes felfedezni, hogy a haj festve van.

Vizben, gőzben nem változik. A napon nem mutat zöld színt, mint más hajfestőszer. Korom fekete színe is újrafestés nélkül is hónapokig eltart. **Fodrász és borbély** uraknak nagyon ajánlható.

Eladási ár: Három pár 6.— kor., egy pár 2-40 kor.

Fodrász és borbély urak tetemes árengedményben részesülnek.

Kapható: **Rogátsy Kálman**

drogeria és illatszer üzletében **Rákóczy ut 10.**

GÁSPÁR TESTVÉREK

fodrászati cikkek üzletében **Erzsébet-körút 33.**

Pollart-féle beretvák csakis I-ső minőségű

angol acélból készülnek.

S O L I N G E N.

Raktárak Budapesten:

Reiter Mihály

IV., Arany-kéz-uteza 2. és

Thürr Mihály

V., Dorottya-uteza 8.

Kérjen árjegyzéket.

Pollart-féle fenőszíjak a létezők között a legjobbak, a beretvának élesre fenése és élesen való megtartására. Csak Berlinben 1000-nél több van használatban.

A ki pénzének nem ellensége

és kevés pénzért jó üzleti kabátot akar, az forduljon kizárólag hozzám

Grünhut Ödön szabó mester

Akácfa-uteza 10. (Dohany-uteza sarok.)

Levelező-lapi értesítésre házhoz jövök.

Palágyi Miksa

hajraktára

Budapest, VI., Szerecsen-utca 30.

Mindennemű nyers és präparált. hajek.

Állandó nagy raktár minden színű és

hosszuságu hajfonatokban.

Megkopszodott már?

ugy ne higgye, hogy van olyan hajnövesztő, mely Önnek használni fog. De a hajhullást feltétlen megakadályozhatja, ha az **Alföldi + sósborszeszt** használja

Ha korpás a feje

Ha zsiros a haja

Ha török a haja

Ha molyos a haja

Ha fakul a haja

Ha szürkül a haja

Ha szárad a haja

Ha foltos a haja

Ha hámlik a fejbőre

Ha varas a fejbőre

Ha sebes a fejbőre

Ha büzös a fejbőre

Ha izzadt a fejbőre

Ha hull a szemöldökszőre

Ha ritkul a bajusza

Ha veresedik a bajusza

ugy használja este és reggel az **Alföldi + sósborszeszes** bedörzsöléseket s látni fogja, hogy ha hajnövesztő nincs is, de hajhullás ellenes biztos szer van

Ne sajnáljon 40 fillért egy óriási próbaüvegért, melyet rögtön küld megrendelésnél a főraktár: **Léderer „Magyar Király“** gyógyszertára, Budapest, V., Marokkói-utca 2.

Az Alföldi fehér kereszt sósborszesz egyedüli gyártója az

Első Alföldi Cognacgyár

részvénytársaság

K e c s k e m é t e n.

Ő csász. és kir. fensége József főherceg kamarai szállítója.

Postán utánvétellel vagy a pénz előzetes beküldése után.

Óriási próbaüveg csak 40 fill.

Mindenkinek saját

érdeke, hogy szükségletét ott szerezze be, ahol kifogástalan jó árut, versenyt kizáró áron, és hol az e szakmához szükséges összes cikkek kaphatók. Tehát kérem egy próbarendeléssel kísérletet tenni, személyesen vagy telefonon (48—13.) mert a legkisebb megrendelést is szívesen házhoz szállítom.

ÁNGYÁN BÉLA

fodrászati műszer és illatszer nagybani raktára
Budapest, VIII., József-körut 9. (Bazár-udvar.)

Van szerencsém a tisztelt fodrász és borbély urak szíves tudomására adni, hogy üzletem november hó elsőtől fogva **jóval kibővítettem** ezáltal a már úgy is **nagyválasztéku áruraktáram** jelenleg **oly dúsválasztéku**, hogy ezen szakmában a legkényesebb igényeket is kielégíthetem.

Legujabban raktárra érkeztek nagyválasztékban **Higiénikus vatta** és **puder tartályok, fertőtlenítő készületek** és **vizmelegítők.**

Teljes üzleti berendezésekből állandóan nagy mintaraktár.

Üzleti kabátok, borotvák, haj és szakál vágógépek és **ollókból** különösen nagyválasztéku raktár és kedvező árak.

Dreszmann Károly

homoru műköszörűde és aczéláru raktára

Budapest, VII., Erzsébet-körut 24. sz.

Ajánlja műköszörűdjét és nagy aczéláru raktárát a t. fodrász urak becses figyelmébe.

Lipp Ferencz

műköszörűs mester

Budapest, X. ker., Ráday-utca 5. szám.

Ajánlja aczéláru raktárát és műhelyét minden e szakba vágó munkák pontos, jó és olcsó elkészítésére.

FLASNER LAJOS

Első magyar villanyerőre berendezett borotva homoru köszörűdeje és aczél áru raktára.

Budapest, VIII., József-körut 17.

Van szerencsém a tisztelt borbély és fodrász uraknak b. tudomására adni, hogy aczél áru raktáramat sokkal megnagyobbitottam, ennek folytán a legfinomabb angol borotvákat tartom raktáromom, melyek saját műhelyem berendezésnek köszörűlve. Ára drb.-ként 2.80 fill.-től kezdve felfelé Haj- szakál-vágó ollók, melyek a legfinomabb aczélból készítve és kéz által kovácsolva vannak, melyek a leghiresebb angol, francia és solingeni gyárakból vannak raktáromon.

Azon kívül raktáromon tartok mindenféle legjobb haj- és szakál vágó gépeket, úgy mint Bariquand & Marre, Juwel, Comfort, Ideál, Koh-i-nor, Atlasz és Dalila. Az említett Dalila haj- és szakálvágó gép, melynek Bariquand & Marre a gyárosa és a legutóbbi találmánya és jelenleg a legjobb és a tisztelt borbély- és fodrász uraknak legjobban ajánlom, azért, mert a Dalila gép könnyű járása által munkaközben az ember kezét nem fárasztja.

Nagy választék belgai olaj fenő kövekben, úgy mint fenő szíjak (gurtai), köröm csipő, köröm reszelő, stb.

Minden nálam vásárolt szerszám jó minőségéért jót állok, a meg nem felelőt vissza veszem és kicserélem.

A legujabb haj- és szakál-vágó gép köszörűlő gépet kaptam, melylyel azon celt értem el, hogy ezentúl a haj- és szakál vágó gépeket olcsóbban jobban és gyorsabban tudom köszörűlni.

Köszörűlési árak:

Egész homoru	1.20 fill.	Hajvágó olló	50 fill.
Fél homoru	1.20 <	Szakál vágó olló	50 >
Francia	1.20 >	Haj vágó gép	80 >
Borotva uj él	— .60 >	Szakál vágó gép	80 >

Fodrász segédek állás elnyerésre ajánlatnak, úgy helyben, valamint vidékre, tekintettel nagy ismeretsegemre.

Képes árjegyzéket kívánatra ingyen és bérmentve küldök.

A pécsi országos kiállításon **nagy gyakorlatu szaktudásommal** összeállított **fodrász-üzleti berendezésem**, mely általános nagy feltűnést keltett, modern remek kivitele meglepően szép, teljesen új, még eddig nem látott mintája által olyannyira, hogy

Ő Fensége Frigyes főherczeg urunk

és az ország nagyjai kíséretében e berendezésemet megtekintették és **nekem személyesen legnagyobb elismerésüket fejezték ki.**

Jelenleg a kiállítás bezártával a

Fodrász üzleti berendezések

terén elért eredményeim elismeréseül az

Állami nagy ezüst éremmel tüntettek ki.

Fenti berendezés állandó **kiállítási termeimben megtekinthető és a legjutányosabb áron eladó !!!**

Mindig **készenlétben** levő berendezések állandóan kiállítási termemben megtekinthetők és a **legdusabb választékban a legjutányosabb árért azonnal kaphatók.**

Mindenki! Saját érdekében! ki fodrász-üzleti berendezést, fodrászati műszereket, vagy illatszerekben nagyobb bevásárlást akar eszközölni, forduljon hozzám, mint e szakmában legnagyobb és általános elismert legszolidabb bevásárlási forráshoz. **Eredeti gyári árak! Kizárólag elsőrendű árak!**

Minden versenyt kizáró legolcsóbb árak!

Balassa és Társa

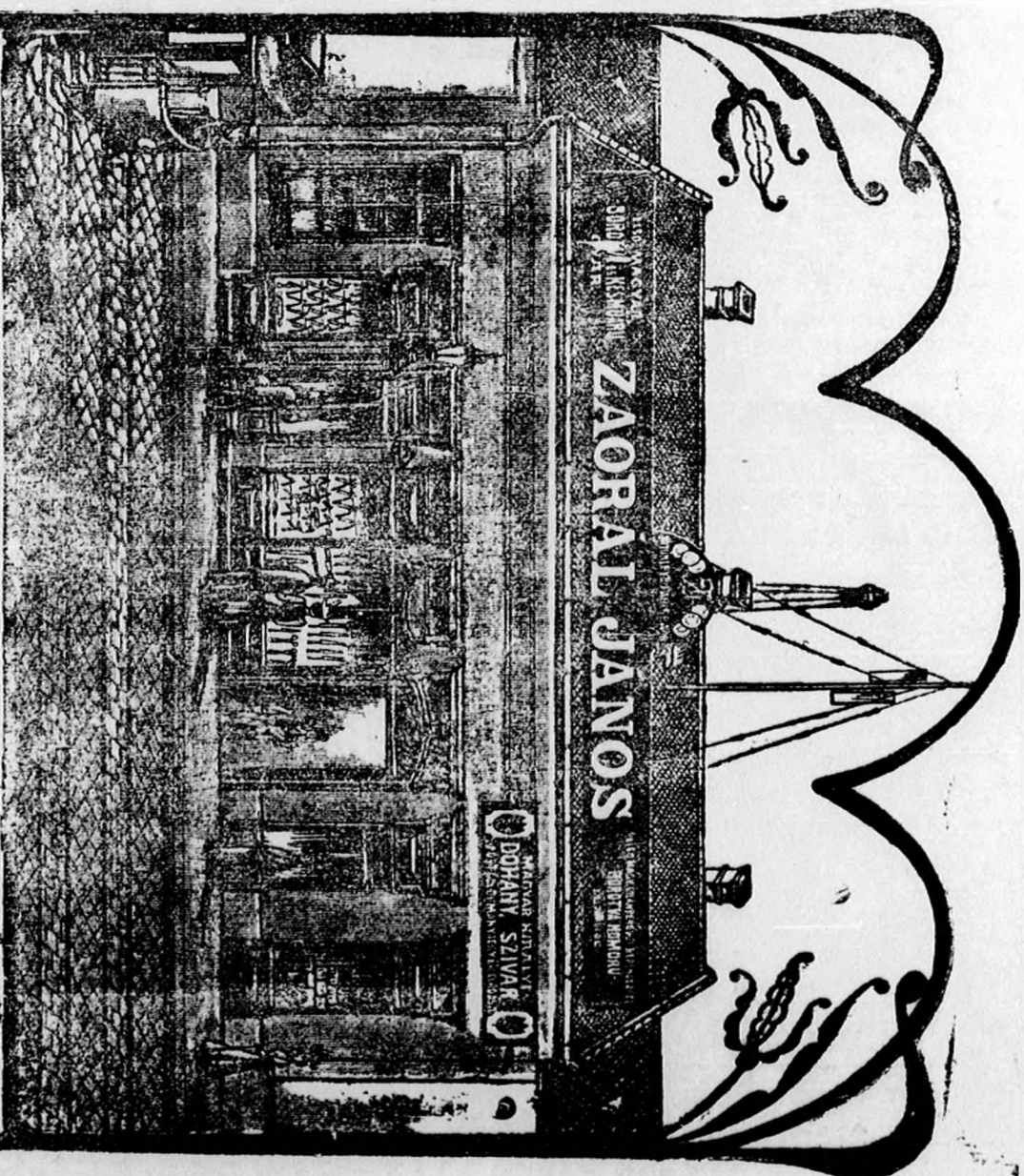
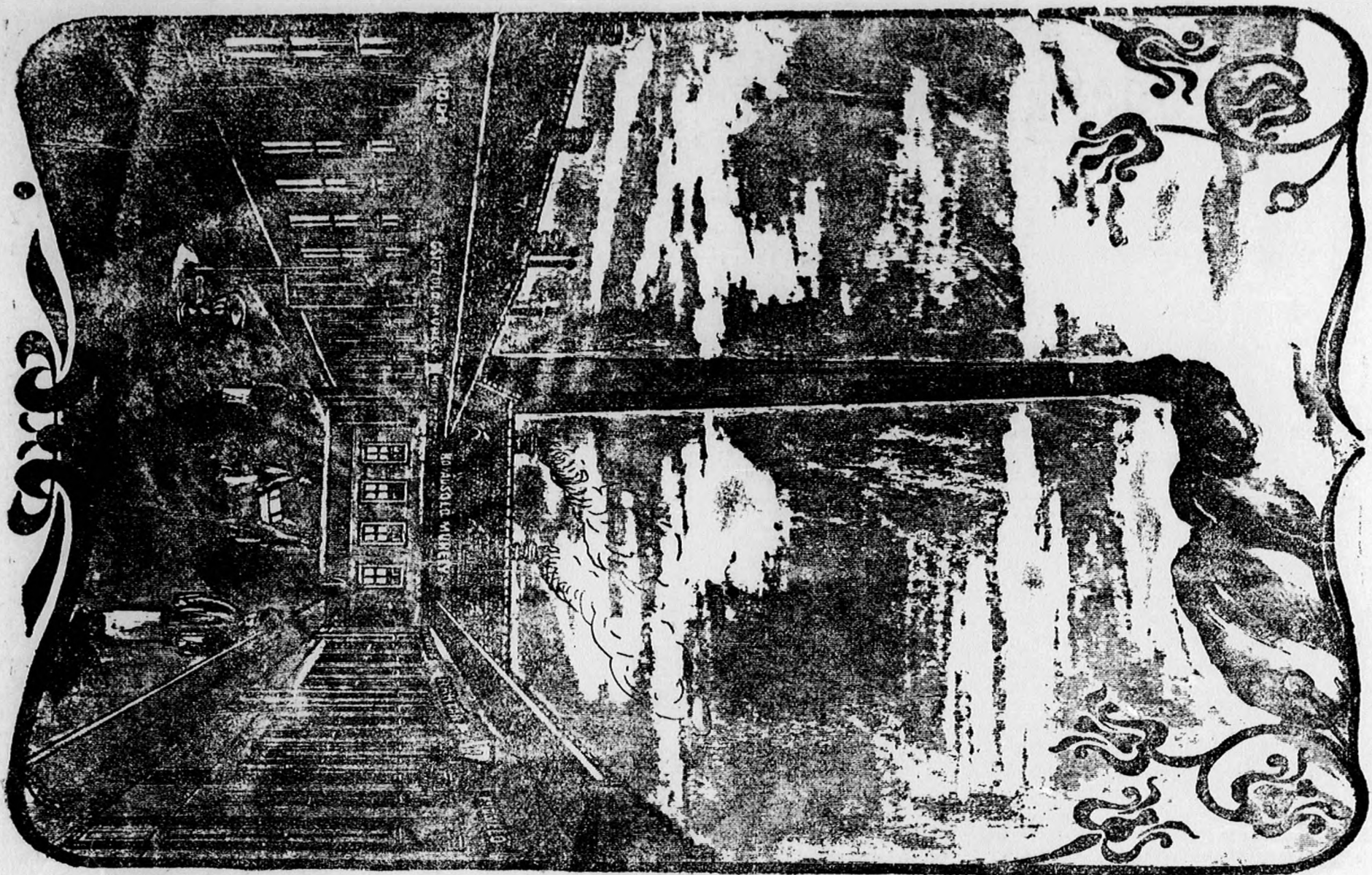
Elsőrangu vállalata fodrász-üzleti berendezések és műszerekben. Nagy ipartelepe bajuszkötők készítésére és a legfinomabb illatszerek nagybani előállítására.

BUDAPEST, Andrásy-ut 50.

Állandó butorkiállítási termék!

Árjegyzék, költségvetések és szakszeru felvilágosítások kívánatra, teljesen díjmentesek!

Főelvem: Kevés haszon, nagy forgalom!!!

Middőn igen tisztelt vevőimnek az eddigi bizalomért köszönetet mondok, nem mulaszthatom el s/íves figyeleműket arra felhívni, hogy az itt látható terv szerint folyó év május hóban Ujpesten, **Árpád-ut (Volt Fő-ut) 25. szám alatt** saját házamban

borotva és késműárú gyárat

rendeztem be, amelyben a legjobb borotvákat és késműárúkat készítem, azon törekedve, hogy t vevőimet teljesen kielégítsen és a magyar iparnak ezen a téren a külföld előtt is becsületet szerezzek.

Szíves pártfogásukért a jövőre is esedezvén

ZAORAI JÁNOS.